

fortjenester ved ikke-erhvervsmæssige realisationer under beskatning. Hvor sådanne fortjenester efter forslaget er skattepligtige, vil de være at henføre under den almindelige indkomstbeskatning. Forsåvidt angår visse særlige arter af aktiver (good-will og tidsbegrænsede rettigheder), vil beskatning dog normalt være at foretage efter reglerne i afsnit II, jfr. § 67, stk. 1 og 2.

Bestemmelserne i § 5 omhandler de realisationsgevinster m. v., der foreslås undergivet den almindelige indkomstbeskatning.

Stk. 1. Bestemmelsen inddrager under indkomstbeskatningen fortjeneste ved afhændelse eller afståelse af den skattepligtiges ejendele, forsåvidt afhændelse af genstande af den i betragtning kommende art henhører til hans almindelige næringsvej eller dog efter samtlige omstændigheder må anses at være af erhvervsmæssig karakter, eller forsåvidt den pågældende genstand er erhvervet i spekulationshensigt. Bestemmelsen svarer i det væsentlige til gældende ret. Selve formuleringen afviger, forsåvidt angår de erhvervsmæssige afhændelser, noget fra statsskattelovens § 5 a, der alene taler om salg henhørende til „vedkommendes næringsvej“. Man har ment, at den valgte formulering bedre end den nugældende dækker de bag bestemmelsen liggende synspunkter, der — i overensstemmelse med gældende opfattelse — formentlig må gå ud på at beskatte den erhvervsmæssige fortjeneste, hvad enten denne er et udslag af en egentlig „næringsvej“ eller af anden virksomhed, der, selvom den ikke kan betragtes som den skattepligtiges „næringsvej“, dog går ud på ved hyppige omsætninger, f. eks. af ejendomme eller pantebreve, at indvinde indtægter gennem de derved opnåede avancer. Formuleringen må iøvrigt antages i det hele at dække gældende praksis på det heromhandlede område, således f. eks. også med hensyn til de betingelser, under hvilke beskatning foretages af byggehåndværkeres avance ved salg af de af dem for egen regning opførte ejendomme eller af erhvervsdrivendes avancer ved salg af aktiver, f. eks. pantebreve, som de har modtaget som betaling for leverede ydelser eller varer.

Hvad iøvrigt avancer ved realisationer m. v. angår, har opgivelsen af den af skattekommissionen foreslåede kapitalvin-

dingsbeskatning nødvendiggjort opretholdelsen af regler om beskatning af spekulationsavancer. Disse er henført under den almindelige indkomstbeskatning, der for disse avancers vedkommende må forekomme mere rimelig end den relativt lave, proportionale beskatning, der ellers ville kunne blive tale om.

De gældende regler om spekulationsavancers beskatning har været genstand for kritik, navnlig fordi de ved at lægge vægten på, om der har foreligget spekulationshensigt, lader subjektive kriterier være afgørende for, om beskatning skal foretages eller ej. Om sådan hensigt har foreligget, vil langtfra altid fremgå af utvetydige, ydre kendsgerninger, og reglernes anvendelse i praksis giver derfor anledning til megen tvivl og relativt mange tvistigheder.

Det kan dog formentlig ikke bestrides, at det principielt set er rigtigt, når de gældende regler lægger vægten på tilstedeværelsen af spekulationshensigt, idet begrundelsen for beskatningen må søges i, at der foreligger en på opnåelse af indkomst direkte sigtende virksomhed.

På den anden side må det formentlig erkendes, at en regel, der ikke i samme grad som den gældende lægger vægten på det subjektive, vil udelukke mange tvivl og være lettere at administrere. Man har derfor overvejet muligheden af — ligesom i Sverige og til dels i Norge — at basere reglen på mere objektive forhold, således navnlig besiddelsestidens længde. Et sådant system frembyder imidlertid på andre punkter betydelige ulemper, således som også påpeget af skattelovskommissionen. Dels er det i sig selv lidet rimeligt, at spørgsmål af så stor betydning, som det her kan dreje sig om, afgøres efter kriterier, der nødvendigvis må blive grove og mekaniske, og dels vil en regel som den nævnte i virkeligheden ofte føre til, at sælgerens økonomiske forhold bliver afgørende for, om han skal beskattes. Den, der ejer et anlægsaktiv, som han ser sig tvunget til at afhænde indenfor det fastsatte tidsrum, vil blive beskattet, medens langfristede, typiske spekulationsforretninger vil gå fri. Reglen opfordrer derhos spekulanten til at tilrettelægge sine realisationer således, at beskatning undgås.

Man har derfor — alt taget i betragtning — valgt at blive stående ved den gældende